

УДК 648.322

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРИВОДУ АВТОМАТИЧНОЇ ПРАЛЬНОЇ МАШИНИ

Цибак С. П., Бурмістенков О. П.

Київський національний університет технологій та дизайну

Метою дослідження є розроблення технічних рішень, направлених на зменшення динамічних навантажень і витрат електроенергії в пральних машинах.

Методика. Методологічною і теоретичною основою дослідження служать основні положення теорії електроприводу, коливальних процесів, розрахунку деталей машин і елементів віброізоляції.

Результати. Удосконалення відбувається шляхом введення в конструкцію приводу вузла що складається з двох муфт, що можуть переміщуватись вздовж валу за допомогою електромагнітних пристроїв і входять в зачеплення з центральною муфтою, яка з'єднана з пружинами. Представлено схематичну діаграму розгону-гальмування приводу і його кінематичну схему. Описано принцип роботи удосконаленого приводу.

Наукова новизна. Вперше обґрунтовано можливість зменшення вібрації і споживання енергії пральними машинами при використанні електромагнітного вузла.

Практична значимість. Результати дослідження можуть бути використані для вдосконалення конструкцій пральних машин.

Ключові слова: автоматична пральна машина, привод барабану, електромагнітний вузол, пружини розтягування, електромагніт, діаграма розгону-гальмування, схема кінематична

Тенденції розвитку сучасних пральних машин свідчать про те, що якісні зміни досягаються, головним чином, за рахунок покращення швидкісних і силових параметрів при одночасному зниженні їх матеріаломісткості і енергоспоживання. Це обумовлює зростання динамічних навантажень і наслідок, вібрацій. Встановлено, що 70...80 % відмов машин, є результатом дії динамічних навантажень і вібрації [1].

Автоматичні пральні машини барабанного типу, найбільш масові і перспективні пристрої, для прання і віджимання текстильних виробів. Однак, в процесі відцентрового віджимання виникають значні динамічні навантаження і вібрації машин, що ведуть до зменшення часу їх експлуатації, збільшують час періоду віджимання, підвищують витрати електроенергії, створюють негативну вібраційну і шумову дію на людину. Це знижує їх споживчі властивості.

Подальше удосконалення автоматичних пральних машин можливе при проведенні аналізу динаміки коливального процесу і розробці на його основі рекомендацій по вдосконаленню їх приводів.

Автоматичні пральні машини є невід'ємною технікою в домашньому господарстві. Найбільш поширеними пральними машинами є машини барабанного типу, що дозволяють виконувати функцію прання і віджимання білизни в одному барабані. Проте, одним з основних недоліків цих машин є значні вібрації при віджиманні білизни. Для зменшення вібрацій застосовують різні конструктивні рішення [2, 3], але вони не завжди досягають належної мети.

Постановка завдання

Метою дослідження є розроблення технічних рішень, направлених на зменшення динамічних навантажень і витрат електроенергії в пральних машинах при відцентровому віджиманні, шляхом вдосконалення конструкції приводу.

Об'єктом дослідження є побутові автоматичні пральні машини типу з горизонтальною віссю обертання барабану, які здійснюють технологічні процеси прання і віджимання текстильних виробів.

Предметом дослідження є конструктивні і режимні параметри приводу барабану і підвісної частини пральних машин.

Методологічною і теоретичною основою дослідження служать основні положення теорії електроприводу, коливальних процесів, розрахунку деталей машин і елементів віброізоляції.

Результати досліджень

Нами було запропоновано удосконалення конструкції приводу автоматичної пральної машини, що дозволяє ефективніше знижувати вібрації при віджиманні і зменшити витрати електроенергії. Удосконалення відбувається шляхом введення в конструкцію електромагнітного вузла, за допомогою якого відбувається збереження енергії за рахунок переходу кінетичної енергії обертання прального барабана в потенціальну енергію розтягу пружних елементів.

Збереження енергії можливе при використанні в приводі барабана пружного пристрою з електромагнітним вузлом. За допомогою такого пристрою збереження енергії відбуватиметься за рахунок переходу кінетичної енергії обертання прального барабана в потенціальну енергію розтягу пружних елементів.

При цьому споживаний струм і потужність електродвигуна будуть значно меншими, оскільки барабан до моменту ввімкнення електродвигуна вже матиме початкове обертання в потрібному напрямку. Окрім того, зменшуються періоди

обертання барабану в резонансних зонах, що ілюструє схематична діаграма розгону - гальмування, яка представлена на рис. 1.

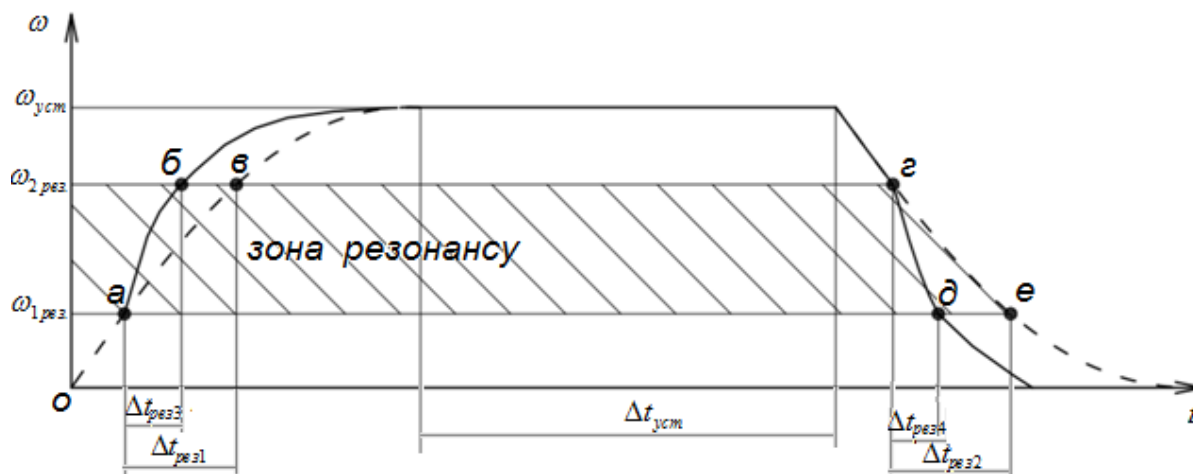

Рис. 1. Схематична діаграма розгону-гальмування барабану в режимі віджимання, при використанні електромагнітного вузла (суцільна лінія) і без нього (пунктирна лінія)

Як видно з діаграми на рис. 1, зона резонансу визначається частотами обертання барабану $\omega_{1рез}$ і $\omega_{2рез}$. Входженню в зону резонансу при розгоні барабану відповідає точка *а* на діаграмі, а при гальмуванні – точка *г*. Виходу із зони резонансу при розгоні барабану без електромагнітного вузла відповідає точка *в*, а з електромагнітним вузлом – точка *б*. Виходу із зони резонансу при гальмуванні барабану без електромагнітного вузла відповідає точка *е*, а з електромагнітним вузлом – точка *д*.

При розгоні і гальмуванні барабану пральної машини без електромагнітного вузла періоди часу роботи в зоні резонансу становитимуть $\Delta t_{рез1}$ і $\Delta t_{рез2}$, а з електромагнітним вузлом $\Delta t_{рез3}$ і $\Delta t_{рез4}$. Отже періоди часу роботи приводу пральної машини в зоні резонансу з електромагнітним вузлом будуть меншими, як при розгоні, так і при гальмуванні. При обертанні барабану з усталеною швидкістю $\omega_{уст}$ відбувається протягом періоду часу $\Delta t_{уст}$. При цьому споживаний струм і потужність електродвигуна будуть значно меншими, оскільки барабан до моменту ввімкнення електродвигуна вже матиме початкове обертання в потрібному напрямку.

На рис. 2 представлена розроблена кінематична схема приводу автоматичної пральної машини з електромагнітним вузлом.

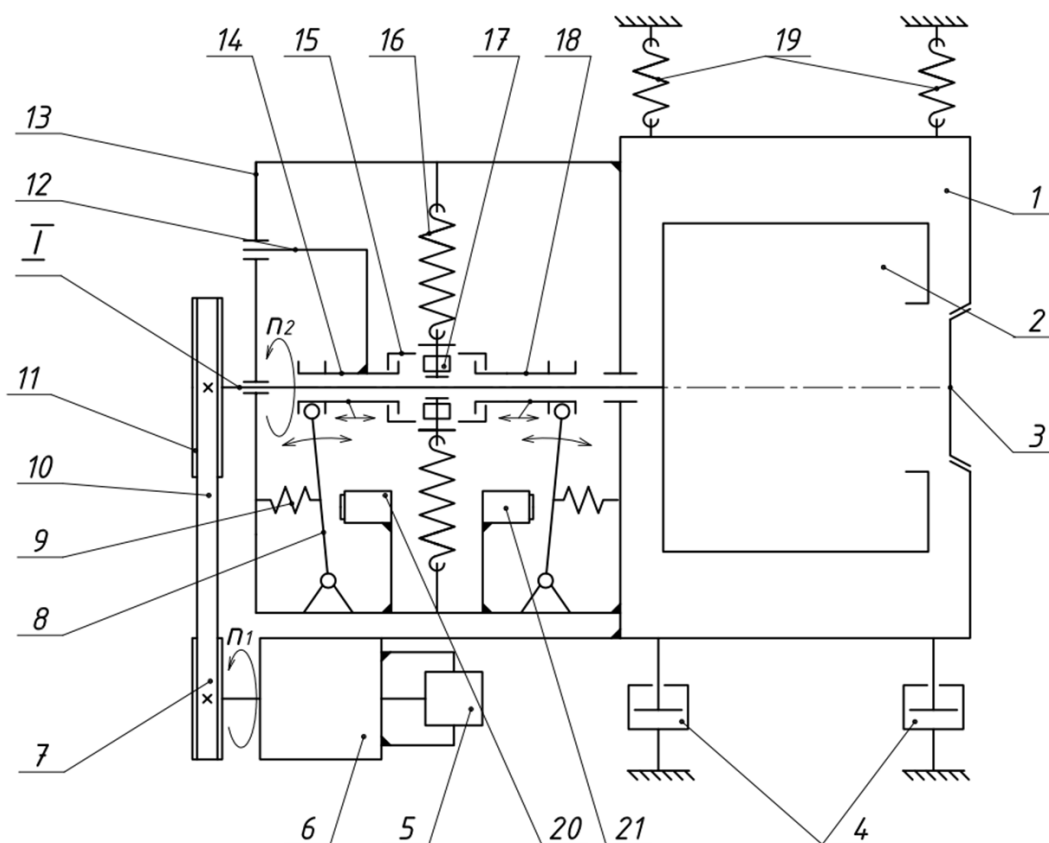

Рис. 2. Схема кінематична приводу автоматичної пральної машини з електромагнітним вузлом: 1 – бак; 2 – барабан; 3 – кришка люка; 4 – амортизатори; 5 – тахометр; 6 – електродвигун; 7 – шків електродвигуна; 8 – електродвигун; 9 – пружини розтягу; 10 – пас зубчастий; 11 – шків ведений; 12 – планка стопорна; 13 – корпус електромагнітного вузла; 14 – напівмуфта стопорна; 15 – вінець зубчастий; 16 – пружини розтягу; 17 – напівмуфта центральна; 18 – напівмуфта обертова; 19 – пружини підвіски; 20, 21 – електромагніти; I – вал

Принцип роботи пральної машини з таким конструктивним рішенням полягає в наступному.

Перший пуск приводу в режим віджимання відбувається при вимкнених електромагнітах 20 і 21 (рис. 2), Стопорна напівмуфта 14 і обертова напівмуфта 18 від'єднані від центральної напівмуфти 17. Вал барабану вільно обертається в підшипниках корпусу до закінчення процесу віджимання. Після вимкнення двигуна 6 відбувається гальмування барабану в режимі вільного вибігу. Контроль швидкості обертання двигуна здійснюється за допомогою тахометра 5. При зменшенні швидкості до значення $\omega_{2рез}$. (рис. 1) схема керування пральної машини вмикає електромагніт 21, який повертає важіль обертової напівмуфти 18 і вона рухається по шліцьовій поверхні

валу I і входить в зачеплення з центральною напівмуфтою 17. Центральна напівмуфта 17 починає обертатись разом з валом і пружини 16 розтягуються. Відбувається швидке гальмування барабану до швидкості меншої за $\omega_{1рез.}$ (рис. 1). Після цього електромагніт 21 відключається і одразу вмикається електромагніт 20, який своїм важелем 8 вводить в зачеплення стопорну напівмуфту 14 з центральною напівмуфтою 17. Вал може вільно обертатись до повного зупинення, а пружини 16 залишаються в розтягнутому стані завдяки стопорінню муфти стопорною планкою 12.

При повторному запуску привода в режимі віджимання спочатку вмикається електромагніт 21, який одночасно виводить з зачеплення стопорну напівмуфту 14 і вводить в зачеплення обертову напівмуфту 18. Барабан починає обертатись за рахунок потенціальної енергії розтягнених пружин 16. Збільшення прискорення розгону і гальмування барабана, відповідно до теорії коливань [2], призводить до зниження резонансних коливань. Після цього вмикається електродвигун 6 і привод розганяється до швидкості $\omega_{уст}$ (див. рис. 1). Після чого електромагніт 21 відмикається і відбувається процес віджимання до вимкнення двигуна. При гальмуванні процеси роботи приводу повторюються в такій послідовності, як описано вище.

Висновки

Виконані розрахунки підтвердили працездатність конструкції. Пропоноване конструктивне рішення пральної машини барабанного типу може забезпечити ефективне зниження вібрації пральної машини при віджиманні і економії електроенергії.

Список використаних джерел

1. Філімоніхін Г. Б. Зрівноваження і віброзахист роторів автобалансирами з твердими коригувальними вантажами: Моногр. / Г. Б. Філімоніхін; Кіровоград. нац. техн. ун-т. – Кіровоград, 2004. – 352 с. – Бібліогр.: 245 назв. – укр.
2. Вибрация в технике: Справочник. В 6-ти т. / Ред. Совет: В.Н. Челомей (пред.). – М. : Машиностроение, 1978 – Т. 1. Колебания линейных систем / Под ред. В. В. Болотина. – 1978. – 352 с., ил.
3. RU № 2367735, С1, Кл. D06F 37/20, Способ преодоления резонанса в стиральной машине барабанного типа / Алехин Сергей Николаевич, Алехин Алексей Сергеевич, Махов Дмитрий Петрович. Опубликовано 20.09.2009.

References

1. Filimonikhin H. B. Zrivnovazhennia i vibrozakhyst rotoriv avtobalansyramy z tverdymy koryhuvalnymy vantazhamy: Monohr. / H. B. Filimonikhin; Kirovohr. nats. tekhn. un-t. – Kirovohrad, 2004. – 352 с. – Bibliohr.: 245 nazv. – ukr.
2. Vybratsyia v tekhnike: Spravochnyk. V 6-ty t. / Red. Sovet: V.N. Chelomei (pred.). – M. : Mashynostroenyne, 1978 – T. 1. Kolebanyia lyneinykh system / Pod red. V. V. Bolotyna. – 1978. – 352 s., yl.
3. RU № 2367735, C1, Kl. D06F 37/20, Sposob preodolenyia rezonansa v styrainoi mashyne barabannoho typu / Alekhyn Serhei Nykolaevych, Alekhyn Aleksei Serheevych, Makhov Dmytryi Petrovych. Opublykovano 20.09.2009.

Усовершенствование повода автоматической стиральной машины

Цибак С. П., Бурмистенков А. П.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Целью исследования является разработка технических решений, направленных на уменьшение динамических нагрузок и расхода электроэнергии в стиральных машинах.

Методика. Методологической и теоретической основой исследования служат основные положения теории электропривода, колебательных процессов, расчета деталей машин и элементов виброизоляции.

Результаты. Усовершенствование происходит путем введения в конструкцию привода узла, состоящего из двух муфт, которые могут перемещаться вдоль вала с помощью электромагнитных устройств и входить в зацепление с центральной муфтой, которая соединена с пружинами. Представлена схематическая диаграмма разгона-торможения привода и его кинематическую схему. Описан принцип работы усовершенствованного повода.

Научная новизна. Впервые обоснована возможность уменьшения вибрации и потребления энергии стиральными машинами при использовании электромагнитного узла.

Практическая значимость. Результаты исследования могут быть использованы для совершенствования конструкций стиральных машин.

Ключевые слова: автоматическая стиральная машина, привод барабана, электромагнитный узел, пружины растяжения, электромагнит, диаграмма разгона-торможения, схема кинематическая

Improvement of occasion of automatic washing-machine

Cibak S. P., Burmistenkov A. P.

Kiev National University of Technology and Design

Purpose. A research aim is development of technical decisions, dynamic loading and charges of electric power sent to diminishing in washing-machines.

Methodology. Methodological and theoretical basis of research substantive provisions serve as the theories of electromechanic, shake processes, calculation of details of machines and elements of vibroisolation.

Findings. An improvement takes place by introduction to the construction of occasion of knot that consists of two muffs, that can move along a billow by means of electromagnetic devices and included in hooking with a central muff that is connected with springs. The schematic diagram of acceleration-braking of occasion is presented and him kinematics chart. Principle of work of the improved occasion is described.

Originality. Possibility of diminishing to the vibration and consumption of energy is first reasonable by washing-machines at the use of electromagnetic knot.

Practical value. Research results can be drawn on for perfection of constructions of washing-machines.

Keywords: automatic washing-machine, occasion to the drum, electromagnetic knot, springs of tensions, electromagnet, a diagram of acceleration-braking, a chart is a kinematics